

**DETAILED SYLLABUS of M. A. (EDUCATION)
THIRD SEMESTER**

MAEduE-311 શિક્ષક પ્રશિક્ષણ

UNIT	COURSE CONTENT	Credit
1	શિક્ષક પ્રશિક્ષણ-સંકલ્પના, જરૂરિયાત અને હેતુઓ	1
1.1	શિક્ષક પ્રશિક્ષણની સંકલ્પના અને મહત્વ	
1.2	વિવિધ સ્તર પર શિક્ષક પ્રશિક્ષણના હેતુઓ.	
1.3	પૂર્વ-સ્વતંત્ર ભારતમાં શિક્ષક પ્રશિક્ષણ	
1.4	સ્વતંત્ર ભારત પછી શિક્ષક પ્રશિક્ષણ	
2	શિક્ષક અને શિક્ષક પ્રશિક્ષણની ભૂમિકા	1
2.1	વ્યવસાય તરીકે શિક્ષક પ્રશિક્ષણ: સંકલ્પના, વિસ્તારો અને લાક્ષણિકતાઓ	
2.2	શિક્ષકની સ્થિતિ: - સામાજિક અને આર્થિક	
2.3	મૂલ્ય આધારિત શિક્ષક પ્રશિક્ષણ	
2.4	શિક્ષકની ક્ષમતાઓ અને પ્રતિબદ્ધતા	
3	પૂર્વ સેવાકાલીન અને સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણ	1
3.1	પૂર્વ સેવાકાલીન અને સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણનો અર્થ અને હેતુઓ	
3.2	પૂર્વ સેવાકાલીન અને સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણની જરૂરિયાત	
3.3	સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણ આપતી વિવિધ સંસ્થાઓ - DIET, GCERT and CTE	
3.4	સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણની મર્યાદાઓ અને તેના ઉપાયો	
4	શિક્ષક પ્રશિક્ષણમાં નવાચાર	1
4.1	વર્ગખંડ અધ્યાપન અને વિવિધ વર્ગખંડ અધ્યયન પદ્ધતિઓ	
4.2	શૈક્ષણિક તકનીક: સંકલ્પના, કુદરત, અવકાશ અને મહત્વ	
4.3	અધિજ્ઞાન (મેટાકોગ્નિશન): સંકલ્પના અને વ્યૂહરચનાઓ	
4.4	શિક્ષક પ્રશિક્ષણના પ્રતિમાનો	

References:

1. J. S. Raput & Walia, K. (2002). *Teacher Education in India*. Sterling Publishers Private Limited: New Delhi.
2. Kauts, A. (2013). *Quality Concerns in Teacher Education*. Patiala: 21st Century Publications

3. Bose, K., and Srivastava, R.C. (1973). *Theory and Practice. Teacher Education in India*. Allahabad: Chug Publication.
4. Byrne, H.R. (1961). *Primary Teacher Training*. London : Oxford University Press.
5. Chaurasia, G. (1967). *New Era in Teacher Education*. New Delhi : Sterling Publishers.
6. Chaurasia, G. (1977). *Challenges and innovations in Education*. New Delhi: Sterling Publications (Pvt.) Ltd.
7. Dave, R.H., and Crofley, A.J. (1978). *Life Long Education and the Training of Teachers*. Oxford : Hamburg and Perganon Press.
8. Epstein, H.T. (1970). *A strategy for Education*. London : Oxford University Press.
9. Hillard, F.H. (1971). *Teaching the Teachers. Trends in Teacher Education*. London: George Allen and unwin Ltd.
10. Jangira, N.K. (1978). *An Experiment in Teacher Education and Teacher Effectiveness*. Delhi : Frank Brothers and Co.
11. John, M.N. (1971). *Towards Accountable Teachers, their appraisal and Improvement*. New York : Holt, Rine Hart and Winston.
12. Kinney, L.B. (1964). *Certification in Education*. London: Englewood Cliffs.
13. Kothari, R. G. and Patel, J, B (2011). *In-service Teacher Education: Training programme for Primary Teachers*. Germany: VDM Verlag Publisher.
14. Lomax, D.E. (1973). *The Education of Teachers in Britain*. London : Johnwiley and Sons.
15. Mangla, S. (2002). *Teacher Education- Trends and Strategies*. New Delhi: Sage Publishers.
16. Mukerji, S.N. (1968). *Education of Teachers in India (vol. 1 and 11)*. New Delhi: Sultan Chandand Co.
17. National Council For Teacher Education. (2009). *National Curriculum Framework for Teacher Education: Towards Preparing Professional and Humane Teachers*. New Delhi: Member Secretary, National Council for Teacher Education.
18. National Curriculum Framework for School Education (2000) NCERT: J.J. offset Printers.
19. National Curriculum Framework for School Education (2005) NCERT: J.J. offset Printers.
20. National Curriculum Framework for Teacher Education (2006) NCTE
21. NCERT (1991) Secondary Teacher Education Curriculum : Guidelines and Syllabus. New Delhi, NCERT.
22. NCERT (1991a). *Elementary Teacher Education Curriculum – Guidelines and Syllabus*. New Delhi, NCERT.
23. NCERT. (1979). *Teacher Education curriculum – A Framework*. New Delhi.
24. NCTE (1988). *National Curriculum for Teacher Education – A Framework*. New Delhi :
25. NCTE. (1978). *Teacher Education Curriculum. A Framework*. New Delhi, NCERT.
26. Panigrahi, S. C., and Biswal, A. (2012). *Teacher Education*. New Delhi: APA Publishing Corporation.
27. Pires, E.A. (1959). *Better Teacher Education*. New Delhi: University Press.
28. Rao, D. (2002). *Teacher Education in India*. New Delhi: Discovery Publishing House.
29. Rao, D. (2003). *Teachers in a changing world*. New Delhi: Discovery Publishing House.
30. Rao, R. (2004). *Methods of Teacher Training*. New Delhi. Discovery Publishing House.
31. Report of the Secondary Education Commission (1954)

32. **Report of the University Education Commission (1947-48)**
33. **Sharma, R.A. (1999).*Teacher Education*. Meerut: Loyal Book Depot.**
34. **Sharma, S. P. (2003). *Teacher Education*. New Delhi: Kanishka Publishers (Pvt.) Ltd.**
35. **Smith, E.R. (1962).*Teacher Education. A Reappraisal*. New York : Harper Row Publishers.**
36. **Stinnet, T.M. (1965).*The Profession of Teaching*. New Delhi: Prentice Hall of India (Pvt.) Ltd.**
37. **Stone, J.C. (1970).*Breakthrough in Teacher Education*. San Francisco : Jossey Bass Inc.**
38. **UNESCO, (1978).*Developing Instructional Models for Teacher Education*. Bangkok: Regional office for Education in Asia and Oceania.**